

ผลของการพยายามที่ล่วง เสริมการดูแลตนเองต่อความพิงพอใจ
และภาวะสุขภาพของผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตาย

พันตรี หญิง เทียมใจ ศิริวัฒนกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-962-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017977

工 1031393 X

EFFECTS OF NURSING CARE FACILITATING SELF-CARE
ON SATISFACTION AND HEALTH STATUS OF
MYOCARDIAL INFARCTION PATIENTS

Maj. Thiamchai Siriwatchanakul

ศูนย์วิทยาการ
และเทคโนโลยีดิจิตอล

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Nursing Administration Program

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-962-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการพยาบาลที่ส่งเสริมการดูแลตนเองต่อความพึงพอใจและ
 ภาวะสุขภาพของผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตาย
 โดย พันตรี หญิง เทียม ใจ ศิริวัฒนกุล
 ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยุนิพันธุ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษากลั่น)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยุนิพันธุ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณา ปุรรณโพธิ)

พิมพ์ด้นฉบับที่ดียอวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

เติมใจ ศิริวัฒนกุล "พ.ต." : ผลของการพยาบาลที่ส่งเสริมการดูแลตนเองต่อความพึงพอใจ
และภาวะสุขภาพของผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตาย (EFFECTS OF NURSING CARE
FACILITATING SELF-CARE ON SATISFACTION AND HEALTH STATUS OF
MYOCARDIAL INFARCTION PATIENTS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.จินนา ยุนิพันธุ์,
119 หน้า ISBN 974-579-808-8

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการพยาบาลที่ส่งเสริมการดูแลตนเองต่อความพึงพอใจและ
ภาวะสุขภาพของผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตาย ตัวอย่างประชากรประกอบด้วยผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายที่อยู่
ในระยะพักฟื้นในโรงพยาบาล จำนวน 30 คน จัดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยการจับคู่ เครื่องมือ
ที่ใช้ คือ แผนการพยาบาลที่ส่งเสริมการดูแลตนเอง แบบวัดความพึงพอใจและแบบวัดภาวะสุขภาพ ชี้ง
ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเที่ยง .96 และ .88 ตามลำดับ

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. การเปรียบเทียบความพึงพอใจรวมทุกด้านของตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลองและกลุ่ม
ควบคุม พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01

2. ค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะสุขภาพรวมทุกด้านของตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลองภายหลังได้รับ
การพยาบาลที่ส่งเสริมการดูแลตนเองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะสุขภาพด้านทุเลาจากการ
ไม่สุขสบาย ด้านการยอมรับในเชิงจำกัดของความเจ็บป่วย และด้านการปฏิบัติดูแลตัวเอง
โดยรวม หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05,.01 และ .001
ตามลำดับ แต่ด้านการพักผ่อนเพียงพอค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะสุขภาพรวมทุกด้านของตัวอย่างประชากรกลุ่ม
ทดลองและกลุ่มควบคุม ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะ
สุขภาพสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ด้วยบันทึกด้วยอักษรไทยนิพนธ์ถ่ายในกรอบสีเขียวที่พิมพ์ด้วย

C286227 : Major Nursing Administration

Keyword : Nursing Care Facilitating Self-care/MI Patients

THIAMCHAI SIRIWATHANAKUL : "MAJOR" : EFFECTS OF NURSING CARE
FACILITATING SELF-CARE ON SATISFACTION AND HEALTH STATUS OF
MYOCARDIAL INFARCTION PATIENTS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. JINTANA
YUNIBHAND, Ph.D., 119 PP. ISBN 974-579-808-8

The purpose of this quasi experimental research was to examine the effects of nursing care facilitating self-care on satisfaction and health status of myocardial infarction patients. The research samples consisted of 30 convalescent myocardial infarction in-patients assigned into an experimental group and a control group by match paired. The nursing care facilitating self-care were provided for the subjects in the experimental group. Research instruments were the plan of nursing care facilitating self-care, satisfaction questionnaire and health status scale developed by the researcher. The reliability of the latter tools were .96 and .88, respectively

The major findings were as followed :-

1. The mean score of patient satisfaction of the patients receiving the nursing care facilitating self-care was significantly higher than that of patients in the control group , at the .01 level.

2. The mean score of total health status of the experimental group after receiving the nursing care facilitating self-care was significantly higher than before the experiment, at the .01 level. Similar findings were found when considering the patients' health status in the aspects of recovering from discomfort, accepting their own limitation and practicing self-care appropriately. However, there was no different between the mean scores of the health status in the aspect of sleep and rest before and after the experiment.

3. The mean scores of health status of the experimental group both during and after the experiment were significantly higher than those of the control group, at the .001 level.

คณกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต^{.....}
ภาควิชา .....
สาขาวิชา .....
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติ ..... *.....*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *.....*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ..... *.....*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นความสำเร็จที่เพิ่มพูนประสบการณ์มากมายหลายด้าน ซึ่งมีคุณค่าอย่างยิ่ง ในชีวิตของผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยุนิพันธุ์ ครูผู้ให้กำลังใจอันใหญ่หลวง ให้คำปรึกษา ชี้นำ และแนะนำทางตลอดมาอย่างสม่ำเสมอ รองศาสตราจารย์ ดร. วรรณ ปูรณ์โชติ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลรามงกูฎเกล้า ผู้อำนวยการโรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์ ที่อนุญาตให้ทำการวิจัยในโรงพยาบาลทั้งสองแห่ง ตลอดจนผู้ช่วยวิจัยและผู้ช่วยทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และขอขอบคุณบุคลากรไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาเอื้อเฟื้อเจนทุนบางส่วนเพื่อการทำวิจัยครั้งนี้

ความอนุ่มใจ ความห่วงใยเอื้ออาทร ของคุณสมพงษ์ คุณนาที คุณลินนาภุ ศิริวัฒนกุล ผู้ฯ เพื่อนฯ และน้องฯ ที่มิอาจเอียนามได้หมดในที่นี้ เป็นส่วนสำคัญที่ผลักดันให้เกิดกำลังใจ เกิดความอดทน เพื่อให้ได้ผลงานนี้ ผู้วิจัยซาบซึ้งยิ่งนัก

สุดท้ายผู้วิจัยขอขอบคุณประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แด่นิตา มารดา และคณาจารย์ที่ควรพรากทุกท่าน

พ.ต. หญิง เทียมใจ ศิริวัฒนกุล

**ศูนย์วิทยบริพัตร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญตาราง	๘
สารบัญแผนภูมิ	๙
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของนักษา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
แนวเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	11
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
3. วิธีดำเนินการวิจัย	38
ประชากรและตัวอย่างประชากร	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
5. สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย	72
สรุปผลการวิจัย	74
อภิปรายผลการวิจัย	77
ข้อเสนอแนะ	85

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	86
ภาคผนวก	94
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	95
ภาคผนวก ข สกิลที่ใช้ในการวิจัย	97
ภาคผนวก ค ตารางวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม.....	102
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	106
ประวัติผู้เขียน	110

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารนักษาrang

หน้า

ตารางที่

1	เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งการตายของกล้ามเนื้อหัวใจของตัวอย่างประชากรในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	40
2	จำนวนและร้อยละของตัวอย่างประชากรจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งการตายของกล้ามเนื้อหัวใจ.....	50
3	จำนวนและร้อยละของตัวอย่างประชากร จำแนกตามส่วนภาพสมรส ศาสนา อารชิพ แหล่งช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาสุขภาพ การเข้ารับค่ารักษาพยาบาล และการรับรู้ปัญหาในการรักษาพยาบาล.....	52
4	จำนวนและร้อยละของตัวอย่างประชากร จำแนกตามประวัติที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย.....	54
5	จำนวนและร้อยละของคะแนนความพึงพอใจเป็นรายด้าน และโดยรวมของตัวอย่างประชากร จำแนกตามระดับความพึงพอใจ.....	56
6	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง เป็นรายคู่ (t-test pair).....	58
7	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะสุขภาพรวมทุกด้านของตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง เป็นรายคู่ (t-test pair).....	64
8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนภาวะสุขภาพของตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง เป็นรายคู่ (t-test pair).....	65
9	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะสุขภาพรวมทุกด้านของตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง เป็นรายคู่ (t-test pair).....	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

10	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะสุขภาพด้านทุเลาจากการไม่สุขสนับนิยของตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง เป็นรายคู่ (<i>t-test pair</i>).....	67
11	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะสุขภาพด้านการผักผ่อนเพียงพอ ของตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง เป็นรายคู่ (<i>t-test pair</i>).....	68
12	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะสุขภาพด้านการยอมรับในชีวิตจำกัดของความเจ็บป่วยของตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง เป็นรายคู่ (<i>t-test pair</i>).....	69
13	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะสุขภาพด้านการปฏิบัติตน ได้เหมาะสมกับภาวะของโรคของตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง เป็นรายคู่ (<i>t-test pair</i>).....	70
14	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนภาวะสุขภาพของตัวอย่างประชากรกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง เป็นรายคู่ (<i>t-test pair</i>).....	71
15	คะแนนและผลต่างของคะแนนความพึงพอใจของตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม จำแนกเป็นรายคู่.....	103
16	จำนวนค่าเฉลี่ยและผลแตกต่างของคะแนนภาวะสุขภาพก่อนและหลังการทดลอง ของตัวอย่างประชากร เป็นรายคู่.....	104
17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะสุขภาพของตัวอย่างประชากร จำแนกตามช่วงเวลาของการทดลอง....	105

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่

1	แสดงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยภาวะสุขภาพรวมทุกด้านของตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	59
2	แสดงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะสุขภาพด้านทุเลาจากอาการไม่สุขสบายของตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	60
3	แสดงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะสุขภาพด้านการพักผ่อนเพียงพอของตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	61
4	แสดงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะสุขภาพด้านการยอมรับในชีวิตจำกัดของความเจ็บป่วยของตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	62
5	แสดงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะสุขภาพด้านการปฏิบัติตามได้เหมาะสมกับภาวะของโรคของตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	63

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**